

ALTO SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

(Čia pateikiame gerbiamiems savo skaitytojams ALTO vyr. Tarybos suvažiavimo dvi svarbiausias rezoliucijas, dėl kurių tikslaus teksto nežinojimo kai kuriuose laikraščiuose pasirodė neteisingų žinių. Red.).

REZOLIUCIJA BENDRAIS KLAUSIMAIS

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas, įvykęs 1950 m. lapkričio mėn. 17 ir 18 dienomis McAlpin Hotelyje, New York'e, priėmė sekančius pareiškimus:

1. Taryba reiškia nuoširdžią padėką Vykdomajam Komitetui už atliktus praeitų metų darbus.
2. Taryba pageidauja, kad Vykdomasis Komitetas rodytų kiek galima daugiau iniciatyvos artimesnių santykių su visų Amerikos vietovių lietuvių visuomene palaikyme, ypačiai dažniau pranešinėjant apie ALT atliekamus darbus, apie surinktų aukų sunaudojimą ir apie didesnės piniginės paramos reikalingumą.
3. Taryba sveikina prezidentą Trumaną, laimingai išvengusį pikto pasikėsintojo rankos, linki jam sėkmingai vairuoti valstybės vairą, ryžtingai ginant laisvąjį pasaulį nuo plėšraus komunizmo planingo siekimo jį pavergti ir be atodairos dedant visas pastangas bolševizmo pavergtoms tautoms, jų tarpe Lietuvai, Latvijai ir Estijai, sugrąžinti laisvę.
4. Suvažiavimas, dėkingai iškilusęs VLIKo ir Vykdomosios Tarybos pirm. prelatu Mykolo Krupavičiaus sveikinimo ir pranešimo apie VLIKo darbo planus ir min. V. Sidzikausko suteiktų paaiškinimų, įpareigoja Vykdomąjį Komitetą ir toliau Tarybos vardu glaudžiai bendradarbiauti su VLIKu, visomis galimomis priemonėmis remiant jo vedamą Lietuvos laisvinimo kovą. Suvažiavimas kartoja visišką Tarybos pasitikėjimą VLIKu.
5. Taryba reiškia didelio pasitenkinimo, kad suvažiavime teikėsi garbės svečiais dalyvauti Lietuvos Nepaprastasis Pasiuntinys ir Igaliojamas Ministras P. Žadeikis ir Lietuvos Generalinis Konsulas J. Budrys, kurie pareiškė nuoširdų pritarimą Tarybos darbui. Taryba pasižada ir toliau palaikyti artimiausius santykius su Lietuvos atstovais.
6. Suvažiavimas konstatuoja didelį naujausią atvykusių lietuvių įsijungimą į Amerikos lietuvių organizuotą visuomenę ir reiškia vilties, kad jie visi rikiuosis aplink ALT didžiąjai kovai dėl Lietuvos laisvės ir lietuvių tautos gyvybės.
7. Suvažiavimas reiškia didelio nusistebėjimo generolo Anderso viešais pareiškimais apie jo atstovaujamos lenkų grupės pretenzijas į Vilniaus kraštą ir paveda Vykdomajam Komitetui atitinkamai reaguoti.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS REIKALU

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas reiškia pasigėrėjimo VLIKo pastangomis apjungti viso pasaulio lietuvių į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę didesniems lietuvių tautos uždaviniams vykdyti — Lietuvai laisvę iškovoti ir tautos gyvybę išlaikyti — ir todėl nutaria plėsti Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą, kad ji apimtų kiek galima didesnę sąmoningų Amerikos lietuvių skaičių, ir šiuo tikslu paveda ALT Vykdomajam Komitetui sudaryti:

1. Veiklos Plėtimo ir Planavimo Komisiją,
2. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Studijų Komisiją,
3. Kultūros Reikalams Komisiją ir
4. Tautinio Solidarumo Mokesčio Įvedimo ir Išrinkimo Sistemą.

Šio suvažiavimo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisijos paruoštą ir jam referuotą medžiagą perduoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Studijų Komisijai, įpareigojant ją užbaigti savo darbą iki 1951 m. sausio mėn. 15 d., ir prašyti Amerikos Lietuvių Tarybą sudarančias grupes ratifikuoti Komisijos rekomendacijas iki 1951 m. vasario mėn. 16 d.

PASKUTINĖS ŽINIOS

- Bulgarijой išleistas naujas dekretas, kuriuo rusų piliečiai darbo gavimo atžvilgiu sulyginami su bulgarais. Manoma, jog tuo būdu ruošiamas kelias dviems rusams, kurie užims Bulgarų kariuomenės vado ir gynybos ministerio vietas.
- Vakarų Berlyno, burmistras Ernst Reuter vasario mėn. atvyks į JAV. Čia jis pasakys eilę kalbų, kuriose jis aiškins reikalą pasipriešinti imperialistinėms komunizmo užmačioms.
- Gen. Eisenhower išvyksta į Europą tuoj po Naujų Metų ir sausio mėn. važinės po Atlanto pakto valstybių sostines tar damasis su vyriausybėmis ir gen. štabais. Ta pačia proga parinks ir vietą savo štabui, kuriam specialii planavimo komisija dabar daro tyrinėjimus ir jau samdo sekretorius, mokančius gerai visas tris kalbas: anglų, prancūzų ir vokiečių.
- Kalbama apie tris vietas Eisenhowerio štabui: Londoną, Versalį prie Paryžiaus ir Strassburgą. Greičiausiai bus parinktas Versalis, kur buvo Eisenhowerio štabas ir po išsikėlimo Normandijoje II pasaulinio karo metu. Laikiną štabą Eisenhoweris greičiausiai įkurs Paryžiuje Astoria viešbuty, kur buvo U. S. kariuomenės štabas Paryžių išlaisvinus.

PASAU LIS MOBILIZUOJASI

ŽUVO 8 ARMIJOS VADAS GEN. WALKER. — GEN. RIDGEWAY VADOVAUJA KORĖJOS MŪŠIAMS. — VAKARAI RUOŠIASI SUTIKTI PRIEŠĄ. — IZOLIACIJA BŪTŲ AMERIKAI KATASTROFIŠKA. — AMERIKA IEŠKO DRAUGŲ TARP BUVUSIŲ PRIEŠŲ.

Korėjos fronte šiuo metu vyksta vidutinio stiprumo kautynės. Staigia ofensiva kinų komunistai ir vėl į frontą atgabenti šiaurės korėjiečiai netik atstumė JT karines pajėgas nuo Mandžiūrijos sienos, bet, atsiėmę visą šiaurės Korėją, jau peržengė 38-ją paralelę ir vėl graso pietų Korėjos sostinei Seului, kuris dabar tapo negyvu miestu, nes beveik visi jo gyventojai jau pabėgo. Kinų komunistų tikslai visiškai aiškūs — jie nespėdami teigia, jog kovosia tol, kol ne vieno Jungtinių Tautų kario nebus Korėjoje. Tačiau savo eiles sutankina ir amerikiečiai. Laimingai evakavę visą 10 korpusą jie vėl ruošiasi atremti kinų puolimus, o gen. McArthuras net pareiškė, jog jo armijos vėl yra paruoštos netik geram gynimuisi, bet ir puolimui. Reikia manyti, jog jis vėl planuoja invaziją į šiaurės Korėją. Perorganizuota ir Korėjos karo vadovybė. 8 armijos vadui gen. Walker tragiškai žuvus automobilių nelaimėje, naujuoju armijos vadu paskirtas JAV armijos generalinio štabo viršininko pavaduotojas gen. Ridgeway. Jo žinioje bus ir armijos X korpusas, kuris vadovaujamas gen. Almond anksčiau veikė savarankiškai.

Apskritai Korėjos karas pradžioje traukęs visų dėmesį dabar pradeda virsti tik paprastu karu, nes kinų įsivėlimas į karą atvertė naują lapą Rytų — Vakarų santykiuose. Šis kinų žingsnis jau galutinai patvirtino komunistų tikslus ir Vakarai, neturėdami kelio atgal, buvo priversti griebtis kontrapriemonių. Vakaruose šiuo momentu vyksta nors ir neskelbta, bet visuotinė mobilizacija. JAV, prezidentui pasikelbus pavojaus stovį, tuojau pradėjo ruošti apsiginklavimo, gynybos, kariuomenės didinimo planus, o taip pat civilinį gyvenimą varžančius įstatymus. Civiliniai gyventojai pavojaus stovį tuojau pajus ryšium su mėsos normavimu, kurio klausimas, spėjama, bus išaiškintas šešių ateinančių savaitių būvy.

Lemiamai valandai ruošiasi ir kiti Vakarų bloko kraštai. Didelis žingsnis padarytas ir Europos gynybos klausimu. Po sėkmingos Briuselio konferencijos, kurioje Atlanto pakto užsienių reikalų ministrai galutinai sutarė Europos armiją liečiančiais klausimais ir gen. Eisenhowerį paskyrė vyriausiu tų armijos vadu, dabar jau planuojama įsteigti veiksmingą Atlanto pakto ūkinių reikalų komisiją, kuri derintų ginklų ir karinių žaliavų bei medžiagų gamybą.

Briuselio konferencija ypačiai įsiutino sovietus, kurie būtinai užsispyrė sušaukti keturių didžiųjų užsienių reikalų

ministerių konferenciją, žinoma, tikėdamiesi tuo būdu sustabdyti amerikiečius ir jų alijantus nuo pasiruošimo gintis. Iš kitos pusės Vakarų Europa Briuselio nutarimais ir ypač gen. Eisenhowerio paskyrimu yra patenkinta, nes jaučiasi saugesnė. Jos optimizmą kiek aptemdė buvusio Amerikos prezidento Herbert Hooverio nemažą atgarsį radusi kalba, kurioje jis ragino JAV grįžti į izoliacionizmą. I jo kalbą atsakė iš Briuselio grįžęs Dean Achesonas, kuris pabrėžė, jog Amerikos izoliacionizmas būtų jai katastrofiškas. Rusijai užėmus Europą ir Aziją su ja joikių derybų negalės būti ir Amerika po kurio laiko ekonomiškai uždusyta nukris rusams į krepšį, kaip prinokęs obuolys.

Achesonas, nors kalbėjo savo, ne vyriausybės vardu, tačiau visa JAV politika sutinka su jo mintimis. Amerika netik negrįžta į izoliacionizmą, bet aktyviai telkia sau draugus būsimajam karui, net savo buvusįjį priešą.

Nugalėjus prancūzų užsipyrimą ir nutarus į Europos armiją įtraukti bent dešimt vokiečių divizijų, pastarieji tą progą išnaudojo savo teisėms atgauti. Suprasdami, jog Vokietija Europos gyvenime ir ypač būsimajame kare suvaisius labai svarbų vaidmenį, vakariečiai pagaliau nutarė suteikti vokiečiams beveik pilną suverenitetą. Po vakariečių

NEIŠKLAUSYTAS PRANAŠAS VĖL PRANAŠAUJA

Buv. U.S. aviacijos špionažo karininkas Kinijoje ir Aliaskoje savo laiku kongreso komisijoms buvo pranešęs, kad Korėjoje komunistai pradės karą, tačiau dar birželio mėn. pradžioje iš jo buvo tik pasijuokta. Karas buvo pradėtas po kelių dienų. Jis tada dar pridūrė, kad karas nepasibaigs Korėja — bus užpulta Japonija, Filipinai, Indi-

aukštųjų komisarių posėdžio su Vakarų Vokietijos kancleriu yra ruošiamas nauja sutartis, kuri pakeis iki šiol galiojusį okupacinį statutą.

Atsiminta ir strategiškai svarbi Ispaniją, su kuria po penkių metų Amerika ir Anglija vėl apsiektė ambasadoriais. Ispanai ta proga pareiškė, jog jie visomis jėgomis padės ginti Vakarų civilizaciją.

Vakarų pusėn vis daugiau krypta ir Jugoslavija, kuri Amerikos ekonomiškai remiama jau galvoja apie karo stovio nutraukimą su Vokietija ir apsiekitimą diplomatais su ja ir Austrija.

Aiškėja ir Japonijos ateitis. Iš patikimų šaltinių pranešama, jog gen. McArthuras savo Naujųjų Metų kalboje, japonų tautai praneš, jog jai gal teks apsiginkluoti savo krašto saugumui išlaikyti. Patš McArthuras galvoja, jog tai būtų visai tikslu, nes jo žodžiais Japonija turės didelės įtakos Azijos ateitį.

Kremlius savaime žiūku suprantą, jog toks Amerikos elgesys jai nieko gero nežada. Todėl keliamas klausimas: ar Rusija puls Europą, kol ji dar nepasiruošus, ar lauks? Italkingi Vakarų diplomatai Londone tvirtai įsitikinę, jog Kremlius lauks dar bent vienus metus. Tuo tarpu Vašingtono sluogsniuose daugelis galvoja, jog karas kils 1951 metais. (ak)

ja, Malajai ir kitos Pacifiko salės.

Dabar jis skelbia, kad Rusija planuoja Amerikos vakarinio kranto užpuolimą lėktuvais, bet nori nukreipti Amerikos dėmesį į Korėją ir Europą. Sovietų lėktuvai pakilsia iš Sibiro bazių, bet grįžti atgal negalėsia — jų įgulas vandenynė paimsią povandeniniai laivai, o lėktuvai būsia paskandinti.

RUSAI VĖL BANDYS APGAUTI VAKARUS?

SLAPTAS EUROPOS KOMUNISTŲ VADŲ POSĖDIS KREMLIJE. — PRADEDA AIŠKĖTI POSĖDŽIO REZULTATAI. — RUSAI IR VAKARAI NORI BENDROS KONFERENCIJOS, BET NESUTARIA APIE KĄ KALBĖTI. — JAV REIK ALAUJA IMTIS GRIEŽTŲ PRIEMONIŲ PRIEŠ KOMUNISTINĘ KINIJA

Iš Londono United Press praneša, jog prieš keletą dienų Kremliuj įvyko svarbus Europos komunistų vadų ir gal būt satelitinių valstybių atstovų posėdis.

Italijos Palmiro Togliatti ir Prancūzijos Thorezas Maskvoj atsidūrė kaip liginiai. Be jų dar dalyvavo Danijos komunistų vadas Aksel Larsen ir gen. sekretorius Svend Nielsen. Jie Maskvoje sėdi daugiau dvi savaitės. Suomų komunistus atstovavo partijos se-

ketorius Ville Pessi ir komunistų grupės vadė parlamente Hertta Kuusinen. Už vokiečius kalbėjo Rytų Vokietijos „prezidentas“ Wilhelm Pieck ir vicepremieras Walter Ulbricht.

Iš patikimų šaltinių taip pat pranešama, jog posėdžių tikslas buvo nustatyti bendrą liniją, ryšium su Europos armijos organizavimu.

Pirmieji konferencijos rezultatai pasirodė iš Berlyno. Ten komunistų partija paskelbė,

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

• Gauta žinia, kad Kinijos komunistai ne juokais ruošiasi karui 1951 m., nes paskyrė tam reikalui 9 bil. sidabro dolerių. Tokio metinio karo biudžeto Kinija savo istorijoje dar nesanti turėjusi. Jis yra keturius kartus didesnis už 1950 metų karo biudžetą ir 8 kartus daugiau, negu nacionalistų vyriausybė kada nors yra išleidusi per metus Kinijos gynimui.

• Peipingo valdžia įsakė įšaldyti visus JAV, Amerikos bendrovių ir piliečių turtus, esančius komunistų pavergtoje Kinijoje.

Komunistų radijas skelbia, kad tai yra Peipingo valdžios kerštas prieš JAV nutarimą uždrausti vežti prekes į komunistinę Kiniją.

Gruodžio 16 d. JAV vyriausybė įšaldė visas kinų atsargas ir suvaržė bet kokią prekybą su Kinija.

• AP agentūra praneša, kad Tibeto Dalai Lama su 1000 mūly, 600 kareivių ir 33 savo vyriausiais patarėjais jau yra pusiaukelėje tarp savo sostinės Lhasa ir Indijos sienos. Nuo Lhasa iki Indijos sienos oro keliu yra 200 mylių, bet karavono kelias mulais yra žymiai ilgesnis. Jau esanti parinkta ir sekanti sustojimo vieta, kuri yra 24,000 pėdų aukšty kalnuose.

• Savo kalėdinėje kalboje popiežius Pijus XII pažymėjo, kad su istorinių tikrumu nustatyta ir moksliniais tyrimais patvirtinta tradicijos skelbtoji tiesa, kad Šv. Petras buvo palaidotas po Šv. Petro ir Povilo bazilika Vatikane. Kaip žinome tenai paskutiniu metų archeologai darė kasinėjimus.

• Studebaker korporacija praneša, kad kitą mėnesį sumažins automobilių gamybą 20 procentų. Keleivinių automobilių įstaigoje dirbs tik po 4 dienas savaitėje, o sunkvežimių — dirbs, kaip ir dirba po 5 dienas savaitėje.

• Tito vakar kalbėjo savo parlamente, kuris pradėjo svarstyti 1951 m. biudžetą, kurio žymią dalį užima kariškos išlaidos. Ta proga jis vėl priminė, kad Rusija nori Jugoslaviją praryti ir prie jos sienų stovinti 660.000 kariuomenė gali užpulti Jugoslaviją kiekvieną dieną.

• Arabų karalius Abduallah, kurio valdžioje yra Beilėjus ir dalis Jeruzolimos miesto, Kalėdų švenčių proga pasveikino popiežių Pijų XII ir JAV prezidentą Trumaną.

• Sausio 4 d. Londone surenkta 10 dienos posėdžiams Anglijos, Indijos, Kanados, Pakistano, Ceilono, Australijos, N. Zelandijos, Pietų Afrikos ir Pietų Rodezijos ministrai pirminkai ar jų atstovai.

• Rytinėje Vokietijoje didėja šnipinėjimas, sabotažai ir rezistencijos veiksmas. Sovietų okupacinės valdžios laikraštis „Taegliche Rundschau“ reikalauja imtis drastiškų priemonių.

• Paskutinis krašto apsaugos departamento pranešimas rodo, kad iki gruodžio 22 d. Korėjos karas jau yra pareikalavęs 38.325 aukas, iš kurių 5.742 kariai yra žuvę, 27.012 sužeisti, 5.571 dingę be žinios.

• Prezidentas Trumanas visada kitos valstybės galvai gimtadienio proga pasiunčia kabeliu sveikinimą. Raudonam tiaronui Stalinui, jo gimtadienio proga gruodžio mėn., sveikinimas nepasiųstas.

• Slėptuvėms nuo atominių bombų statyti kongresas paskyrė 3 bil. 100 mil. dol. Kalbama ir apie gyventojų aprūpinimą patobulintomis dujokaukėmis.

• Slapti patikimi pranešimai iš Rusijos sako, jog greitai laiku Ukrainoje vėl prasidės kruvinas nepatikimų elementų valymas. Tais pačiais pranešimais ukrainiečių ūkininkai dar vis tebesipriešina komunistams.

kad toj keturių didžiųjų konferencijoj būtų aptariami visi Rytų ir Vakarų reikalai. Rusai nenori su tuo sutikti, tačiau ir vakariečių notas tuo reikalu griežtai dar neatsakė, nors konferencijoj sutinka dalyvauti. Jie greičiausiai laukia, kol kinai Korėjoje sumuš amerikiečius ir tuo būdu rusai pasijus stipresni.

Korėjoj tuo tarpu prie to einama. Pradėję naują ofensyvą kinai jau stovi prie Seulo vartų ir kai malonūs skaitytojais šias eilutes skaitys, gal jau bus Pietų Korėjos sostinė užėmę.

Nieko negelbsti ir JT projimo, tačiau jie spiria rusus, (Nukelta į 2 pusl.)

LIETUVIŲ ŽINIOS	LITHUANIAN NEWS
Savaitinis laikraštis	Weekly Publication
Leidžia	Issued by the
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.	Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.	2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlack 1-3121	Tel. HEmlack 1-3121
Subscription Rates:	
Jungt. Valstybėse metams.....\$3.00	In U. S. A., one year.....\$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui.....1.50	In U. S. A., six months.....1.50
Užsieny metams.....4.00	Other countries, one year.....4.00
Užsieny pusmečiui.....2.00	Other countries, six months.....2.00
Skelbimų kainos sulig susitarimu	
Advertising rates on application	

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

KOKIU KELIU AMERIKA TURI EITI Į PERGALE

Korėjos karas, komunistinės Kinijos agresyvus žygis prieš Jungtines Tautas, pagaliau rusų ir jų satelitų laikysena tose pačiuose Jungtinėse Tautose ir didžiausiam optimistui išblaškė visas taikos viltis. Visas pasaulis netik pamatė, bet pajuto ką reiškia bolševizmas ir jo vergija. Atvirai kalbant, bolševizmo pavojų pamatė ir gerokai snaudžianti JAV vyriausybė. Tačiau ar ji griebsi tinkamų priemonių artėjančiam pavojui pasitikti? Iš vienos pusės žiūrint, atrodo, kad taip. Tačiau išigilinus ir problemą reikia su didele baime pastebėti, jog JAV politikai, jei ir sugeba atremti rusų puolimus, (nors ne visuose frontuose), tai jau ofensyvos prieš komunistinį pasaulį neišvysto jokios. Nepaslapstis, jog tarptautinės politikos vairą šiuo metu savo rankose laiko Kremliaus valdovas. Kiekvienas jo žingsnis ir žodis yra saugomas ir ruošiamasi jį atremti. Tai yra geras dalykas. Tačiau tai yra pats tikriausias kelias į Vakarų pralaimėjimą ir komunizmo triumfą.

Tiesa, nevisuomet laimi tas kas puola negalvodamas, tačiau visuomet pergalės laurus nusinaša tas, kas puola galvodamas. Kremlius šiandien kaip tik laikosi šios taktikos. Jų visi užpuolimai yra gerai apgalvoti ir todėl jiems neša tik pergalę. Pats akivaizdžiausias pavyzdys yra Korėjos karas. Rusai jau pusę metų žinojo visas Korėjos karo smulkmenas, o taip pat buvo pasiruošę visiems netikėtumams. Jie žinojo, jog Kinija įsikiš į karą. Jie žinojo, jog Indokinijos komunistai žudys prancūzus. Jie žinojo, jog Tibetas pateks komunistinėms kinų ordoms į nagus. Amerikiečiai, gi, blaškėsi nežinodami ko griebsi. Vieton nusitęgė ir Korėją tūkstančius lėktuvų, jie fronte pastatė pora divizijų (menkai ginkluotų) savo vyrų. Vieton griežtai pareikalavę viso pasaulio pakankamos paramos, jie džiaugėsi, kai daugelis valstybių nusitęgė ir Korėją pora dešimtų konservų ir maisto. Vieton drąsinę kitas tautas ir raginę jas į kovą su dvidešimtojo amžiaus Džingis Chanu, jie ramina Čiangkaišę, kuris jiems pasiūlė pagalbą. Ir kas iš to? Kinus komunistus ne prašyti nereikėjo, kai jiems atėjo laikas į kovą. Fronte žuvo tūkstančiai Amerikos karių. Tibetas jau beveik užimtas. Indokinija vėliau ar anksčiau pateks komunistams į rankas.

Tautinio pavojaus paskelbimas, naujokų šaukimas mikroskopiškai skaičiais teneužiūliuoja mūsų. Tai dar vis nėra žingsnis pirmyn, bet geriausiai atveju stovėjimas vietoj. Jei Amerika ir toliau stovės, tai jai vienas dalykas tikrai užgaramas: pakankamai moderniškoms kartuvėms ir iš neblogų kanapių nuvyta virvė ant kaklo.

Ką tad turi Amerika daryti? Tėra vienas atsakymas — žengti pirmyn! Tai reiškia, jog ji turi ne gintis, bet pulti. Ir pulti tomis pačiomis priemonėmis, kaip rusai su savo pakalikais. Su rusais derėtis jokios prasmės nėra. Juos reikia nugalėti. Šitą turi Amerika įsikalt sau į galvą. Iš kitos pusės ji turi įsisąmoninti, jog pasaulis karo neišvengs. JAV vyriausybė, atidavusi rusams visą pasaulį ir 47 savo valstybes gražiuoju, tenamano išvengianti karo, nes Kremlius kaip žvėris puls ir paskutinę jos valstybę, nors ten tebūtų tik trys piemenys ir gera banda karvių. Komunizmo tikslas užvaldyti pasaulį ir jis jį vykdo visomis priemonėmis, įskaitant ir karą. Pagaliau nereikia bijotis, jog laisvojo pasaulio drąsus elgesys paskatins sovietus kariauti. Taip tegalvoja vaikai. Politikai ir vyriausybės turi žinoti, jog Kremlius tik tuomet puls kai jis bus tvirtai įsitikinęs pergalė. Argi galima jam leisti pasirodyti? Tačiau nereikia, jog reikia rusus pulti ginklais. Anaipol. Reikia rusus priversti pulti dabar — ar jie nori kariauti, ar ne. Jei jie bus nepasiruošę, ir nepuls, Amerika galės išlaisvinti pasaulį be karo. Tačiau tas yra tik svajonė. Jei rusai ultimatumu keliu turėtų padaryti teritorinių nuolaidų, konkrečiai išlaisvint visas pavergtas tautas, tai jie pasidarytų toki silpni, jog Lietuva, pasikvietus sau į talką dar Liuksemburgą arba septyni San Marino valstybės kareivius, juos lengvai sutvarkytų. Tad jie turės pulkti. O su nepasiruošusia Rusija karas bus dviguba lengvesnis.

Pagal jau, jei Kremlius šiandien jaučiasi pakankamai tvirtas, JAV jį versdama kariauti didelio nuostolio neturės — ji vistik puls tą pačią dieną, kai tik bus įsitikinęs pergalė. Tai žino milijonai paprastų žmonių, tą turėtų pagaliau suprasti ir didieji demokratų protai. Dėl rusų pasiruošimo karui tenka pasakyti tik tiek: Kremlius per daug gudrus, kad leistu vakarams apsiginkluoti, kaip jie nori. Jei jis (Kremlius) pasaulinį karą dabar veda dar tik liežuviu, aišku, jog jis nepasiruošęs "karštajam karui".

Tad, šiandien pats laikas JAV žengti žingsnį į priekį. O tai reiškia, jog Amerika turi:

(1). Suteikti beveik pilną nepriklausomybę Japonijai ir ją apginkluoti, sukuriant jos armiją tokią stiprią, kad ji būtų geras sąjungininkas, bet netikėtų atveju silpnas priešin.

SAVAITĖS POLITINIŲ ĮVYKIŲ SŪKURYS

STUART SYMINGTONAS — GYNYBOS MINISTERIS? — LAIVYNO VICEMINISTERIS PASILIEKA SAVO VIETOJ. — MCCARTHY — PEARSON KOVA. — TURĖS EITI KUR BUS PASKIRTI. — VIS NAUJI GINKLAI. — ABEJOJAMA RUSŲ RAKETOMIS. — SLAPTAS KOMUNISTŲ VADŲ POSĖDIS VIENOJE. — PRANCŪZŲ NUOTAIKOS. — TRUMPAI IŠ UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Nors Stuart Symingtonas, dabartinis National Security Resources Board direktorius turi daug vilčių tapti naujuoju JAV gynybos ministru (vieton gen. George Marshallio), bet valdininkai, kurie tą reikalą turėtų žinoti, teigia, jog apie Marshallio pakeitimą Symingtonu dar nekalbama.

JAV laivyno viceministeris Dan Kimbal, kuris buvo numatęs rezignuoti, dėl dabartinės krizės savo pareigose pasilieka ir toliau.

Senatoriaus McCarthy ir žurnalisto Dreu Pearson ginčas nėra eilinio masto, teigia "Newsweek". Abu nusistatę vienas kitą "išversti iš kojų". Sen. McCarthy jau suplanavęs pasakyti visą eilę kalbų kongrese, kuriomis jis bandys prieš Pearson nustatyti visus radio stočių ir laikraščių savininkus, kurie tik leidžia Pearsonui kalbėti ir rašyti. Pastarasis gi visomis priemonėmis stengiasi išskirti aikštėn McCarthy neaiškių pajamų mokesčio klausimą.

Armijos vadovybė deda visas pastangas pakeisti dabartinę naujokų ėmimo sistemą. Pa-

gal ją naujokams leidžiama pasirinkti karinių pajėgų rūšis. Armija nori pakeisti sistemą ta prasme, jog ėmimo komisijos nuspręstų kurioje dalyje naujokas turi tarnauti. Kadangi dabartinis gynybos ministeris gen. George Marshallis palaiko armijos pusę, galimas dalykas sistema bus pakeista.

JAV karo aviacija paruošė programą, pagal kurią sprausminiai naikintuvai bus apginkluoti pačiais moderniausiais ir galingiausiais ginklais. Aviacijos ekspertai Pentagono teigia, jog dabartiniai sprausminių lėktuvų kulkosvaidžiai tėra tik strielės galingumo.

JAV armija vis daugiau tobulina vadinamąsias "Loki" raketas, kurios vartojamos prieš didelio greičio aukštai skrendančius lėktuvus. "Loki" norima padaryti visai tinkamu priešginkliu 8 mylių aukšty skrendantiems bombonešiams.

Amerikos specialistai abejoja ar rusai yra daug toliau pažengę vokiškų V-2 raketų patobulinime kaip amerikiečiai. Greičiausiai jų raketo stegali operuoti tik 200 mylių apskritimu. Tačiau pastebima, jog

(2). Visiškai tas pat padarytina su Vokietija, be kurios Europos gynyba yra neįmanoma.

(3). Aprūpinti Čiangkaišę aviacija ir laivyną, o jo partizanus, kurie visais galimais ginklais.

(4). Paskelbti JAV ir kitose Vakarų bloko valstybėse visuotinę mobilizaciją — vyrų, pramonės ir t.t.

Jei Amerika pasuks šiuo keliu, ji ir savo rankas paims įvykių žigos vairą. Rusija to nepakės ir pradėjus trečiąjį pasaulinį karą sudegs savo pačios sukrautame lauže.

NAUJAM KONGRESUI SUSIRINKUS

81-sis — senasis kongresas prieš Kalėdas baigė savo darbą. Nors jo paskutinė sesija vyko didelio tarptautinio įtempimo ir krizės metu, tačiau, nežiūrint to, jis padarė net kai kurių svarbių nutarimų. Pažymėtinas butų kontrolės pratęsimas, pakėlimas valstybės pajamų 3,300,000,000 dol. iš padidintų didelių pramonės įmonių mokesčių, pašyrimas 38,000,000 dol. paskolos Jugoslavijai, 20,000,000,000 dol. pašyrimas prie krašto gynybos biudžeto ir 3,100,000,000 dol. pašyrimas civilinei gynybos programai vykdyti.

Naujasis kongresas pradėjo darbą nemažiau didelėje krizėje. Tačiau jo darbas bus dar sunkesnis, nes jo sudėtis pasikeitė respublikonų naudai, nors demokratų vistik jame turi daugumą. Senate dabar bus 49 demokratų ir 47 respublikonai, kai tuo tarpu praeitais metais santykis buvo 54 — 42. Atstovų Rūmuose dabar bus 235 demokratų ir 199 respublikonai, (buvo 263 — 171). Dabartiniuose atstovų rūmuose yra 1 nepriklausomas, praeitais metais buvo darbo partijos (komunistų).

Didelio vargo demokratų turėjo su savo draugais pietiečiais, kurie dažnai susiblokavę su respublikonais trukdė bendrą darbą. Šiuo metu pietiečiai atrodo dar labiau sustiprėjo, nes senato demokratų daugumos vadu išrinktas Arizonos senatorius Ernest W. McFarland.

Tuo būdu jau grynai iš partijų taško žiūrint naujasis kongresas susidurs su naujais sunkumais ir vyriausybės darbas bus labai kritikuojamas. Tas ypačiai pavojinga šiuo metu, kai pasaulis organizuojasi sutikti komunizmo antplūdį. Naujatinio kongreso iš dalies pareis ir viso pasaulio likimas, nes smarkiai sustiprėjusios respublikonams ir pietų demokratams susiblokavus, jie gali praktiškai tvarkyti JAV užsienio politiką. Svarbu todėl, kad vidiniai partijų nesutikimai nenuvestų Amerikos į bloką kelią, nors iš kitos pusės vyriausybė bus priversta kreipti daugiau dėmesio į opozicijos balsą, kuris vistik yra daugiau antikomunistiškesnis, negu vyriausybės. O tas šiandien yra tik geras ženklas.

Reikia tikėti, jog naujasis kongresas šiuo pavojingu momentu mokės rasti bendrą kalbą, kai visai Amerikai gresia tos istorijoj didžiausias pavojus — laisvės netekimas. Tačiau ir visi Amerikos piliečiai turi budėti savo valstybės reikalų sargyboje ir vienokių ar kitokių būdu reaguoti į visus kongreso darbus. Tik tuomet mūsų atstovai galės geriau tvarkyti JAV reikalus ir kartu su kitomis demokratinėmis valstybėmis vesti pasaulį į geresnį gyvenimą.

rusams užėmus visą Europą jau ir tos raketas Anglija galėtų paversti griuvėsiais.

"Sergas" italų komunistų vadas Palmiro Togliatti, pakelui į Maskvą užsuko į Vieną ir dalyvavo slaptame komunistų vadų posėdyje. Be jo dar buvo: rusų aukštasis komisaras "Austrijai gen. Vladimir Sviridov, vengrų vicepremyeras Matthias Rakosi, čekoslovakų vicepremyeras Zdenek Fierhlinger ir 3 Maskvos kontroliuojamos austrų partijos vadai. Posėdžio tema (pagal gerai informuotus šaltinius): Vengrijos, Italijos ir Čekoslovakijos parama austrų komunistams, kurie 1951 m. pradžioje bandys paimti Austrijos valdymą į savo rankas. Charakteringas Togliatti pareiškimas jį išleidžiančiam austrų kompartijos lyderiui Fisherui: "Drauge Fischeri, grįždamas iš Rusijos aš tikiuosi jus aplankyti Ballhausplatz'e (Austrijos kanclerio rūmose).

Akyliesiems politiniams stebėtojams kelia baimę augęs Prancūzijoje kraštutinių dešiniųjų ir kraštutinių kairiųjų stiprėjimas. Bijomasi vidinės suirutės, nes dabar Prancūziją valdys vidurinis blokas yra grąšomas agresyvių komunistų ir de gaullistų. (ak)

Rengia tautą Naujam karui

V. Vokietijos kancleris dr. K. Adenauer Kalėdų proga davė suprasti vokiečiams, kad jo vyriausybė pasieltų lengvąpėdiškai, jeigu negintų savo laisvės kartu su kitomis taika ir laisvės mylinčiomis tautomis. Tuo jis norėjo pasakyti, kad je vyriausybė įjungs vokiečių kariškus dalinius į V. Europos armijas, kurių organizuoti tuojuo išvyksta gen. Eisenhower.

5000 KARIŲ IŠ PENNSYLVANIJOS

Iš Pensylvanijos sostinės Harrisburgo pranešama, jog naujokų ėmimo kvota kovo mėnesiu Pensylvanijoje yra 5,657 vyrai. Valstybės naujokų ėmimo komisijos pirmininkas pulk. Gross pareiškė, jog per keturis mėnesius Pensylvanija JAV karinėms pajėgoms davė 14,941 vyrą, 522 vyrus daugiau negu reikėjo.

RUSAI BANDYS APGAUTI

(Atkelta iš 1 pusl.)

testai. Kinams atmetus Arabų — Azijatų pasiūlytą paliaubų planą, Amerika pareikalavo JT griebtis griežtų priemonių prieš Pekingą. Reikalaujama ekonominio Kinijos boikoto ir diplomatinio priemonių naudojimo. Tačiau aukštąsias JAV valdininkas pareiškė, jog Amerika dar nesirengia eiti į atvirą karą su Kinija, nors Kinija peržengdama 38-ją paralelę pasidarė tokios pat kategorijos agresorė, kaip Šiaurės Korėja.

AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

AR DOLERIS MUS NUGALĖS

Gyvename laikus, kuriuos kai kas gal ir visai teisingai vadina... kiauilių amžiumi, (atsiprašau už išsireiškimą). Po kojomis "modernusis" pasaulis pamynė viską, ką žmogus turėtų branginti: teisybę pakeitė melas, artimo meilė — žiaurumas ir savanaudiškumas, idėjas — pinigais, Dievą — auksas. Taip žmonija ir klaidžioja patamsy — vieną kartą akiai seka vieną aviną, kitą kartą kitą. Neatsilikam nuo visų ir mes lietuviai. Dažnai skelbiamės esą didvyrių žemės sūnūs, bet kai kurie iš mūsų jau užmiršo, me, jog didvyriškumas yra aukojimas ir aukojimasis. Menk iš mūsų bus didvyriai, jei mes ne piršto nepajudinsime išgelbėti nors vieną savo tautietį ir tremtinių stovyklų, jei ištisas valdas prasėdėdami prie kortų ar stikliuko neįmesime į ištuštėjusį tautos fondą ne dešimt centų.

Nerodykime savo patriotizmą žodžiais. Labai mažai mes prisidėsime prie Lietuvos išlaisvinimo, nors ir ištisas valanda apie tai minkštame fotely sėdėdami kalbėsime. Įsikalkim sau į galvą ant visados: ko mes vergausime pinigui, ko garbinsime tik pilvą ir šiltą lovą, tol apie Lietuvos išlaisvinimą ne negalvokime.

Negaliu čia praleisti vieno pavyzdžio — tikro kasdieninio gyvenimo fakto.

Vienas patriotinis lietuvis laikraštis neseniai vienos turtingos lietuvaite vedybų progai išsidėjo apie ją ir jos vyrą keturias didžiules nuotraukas. Nieko čia blogo nebūtų, jei jos vyras būtų lietuvis. Tačiau šeimai. Faktas — mišri šeima nuo kurios mus taip baido (ir gerai daro) ir kunigai, ir pe-

dagogai ir šimtai paurusių mišrių šeimų pavyzdžiai. Kodėl tas laikraštis taip reklamuoja tokį nepageidaujamą faktą? "Paslaptį" jis pats išduoda. Mat, jaunavedžiai vedybų progą paaukojo jo leidimui šimtui dolerių. Štai mūsų patriotinis laikraštis ir nusilenkė pinigui, pagarbino auksą. Ir kaip šias eilutes rašantis turėjo nustebti, kai jo draugas, čia gimęs ir augęs, niekad Lietuvos nematęs lietuvis studentas, pastebėjęs tą faktą, tiesiai ir atvirai paklausė: kas tas per lietuviškas laikraštis, jei jis už šimtą dolerių parduoda lietuviybę. Jis pasakė šventą tiesą. Dviems ponams tarnauti negalima: kas garbina Dievą, tas negali garbinti mamonos, kas tarnauja pinigui, tas netarnauja lietuviybei.

Šios eilutės rašytos specialiai ories prasidedant laisvės mobilizacijos vajui. Amerikos Lietuvių Taryba, jau dešimt metų nepavargdama dirbdama lietuviybei, dar kartą kviečia mus į egzaminus — ar mes juos išlaikysime? Ar mus nugalės toleris? Ar mes turime dar tėvynės meilės? Šis vėjus tai parodys. Nė vienas neatsisakykime aukoti. Juk nėra šiandien didesnio tikslo, kaip Lietuvos išlaisvinimas. Tie gi pinigai ligi cento sunaudojami tik tam vienam tikslui. Taigi, nebūkime popieriniai patriotai. Nevergaukime pinigui, nes ne piniguose laimė. Argi gali būti didesnė laimė savo auka prisidėti prie ištisos žudomos tautos išgelbėjimo? Lietuvos likimas yra mūsų pačių rankose. Mes ją galime visiškai prabaigti ar prikelti naujam gyvenimui. Argi mes norime būti savo tautos žudikais? A. Erdvilas

Lietuviai penkivose kontinentuose

Hechingene netoli Tuebingo, gyvena lietuvis dailininkas Jonas Mackevičius. Šiemet jam suėjo 80 metų. Jis mokėsi Rusijos mokyklose prieš geriausio to meto meistrų. Savo dailininko karjerą pradėjo irgi Rusijoje. Yra laimėjęs ne caro paveiklo konkursą. Vėliau ilgus metus gyveno Capri saloje, piešdamas gamtovaizdžius, draugaudamas su pasaulio menininkais ir rašytojais. Lietuvą grįžęs jis dirbo Kauno Meno mokykloje. Dabar dailininkas gyvena su savo dukrele Yra visiškai netekęs regėjimo ir labai vargsta.

Kan. Feliksas Bartkus, buvęs Vilkaviškio Kunigų seminarijos rektorius, autorius keletos dvasinio turinio knygų, aukšto išsimokslinimo ir didelis asketas, neseniai atvykęs iš tremties, apsigyveno Texas valstybėje, Dallas vyskupijoje. Ji ten darbuojas prie parapijos ir padeda vietos vyskupo kūrį redaguoti lotyniškus raštus. Bivietinių gyventojų, įvairių tautybių mišinio, daug yra ir naujųjų ateivių iš įvairių Europos kraštų. Klausant išpažinčių jam reikėjo naudoti net dvyliką kalbų.

Dail. Liutkus dalyvauja mo-

dernųjų dailininkų parodoje Nicoje. Išstatyti jo du paveikslai: "Jauna moteris" ir "Šv. Širdies bažnyčia". Parodą suorganizavo Amerikos Raudonosios Kryžius drauge su prancūzų parodos komitetu. Spauda gerai atsiliepė apie dailininką. Spauda gerai atsiliepė apie dailininką. Spauda gerai atsiliepė apie dailininką.

Gediminas Galva (Galvanauškas) Carson, Pirie, Scott and Co. vadovybės pakviestas į ūkio skyrių departamento statistikos vedėjas. Jis yra žinomas ekonomistas, buvęs docentas Lietuvos Prekybos institute, valstybės taupomųjų kasų valdytojas ir vadovavęs eilei įmonių bei įstaigų. Tremtyje buvo atsidėjęs spaudos darbui, buvo "ELTOS" redaktorius ir gausiausias politinės srities publicistas.

Paskutinis populiarus žurnalas "Times" numeris paskyrė gražią vietą lietuvių dailininko Kasiulio kūrybai. Straipsnis papuoštas dail. Kasiulio kūrinių reprodukcijomis.

Rašytojas Jurgis Jankus, gyvenęs Rochesterį, atidavė spaudai savo naują romaną "Šešėliai".

SURUSINTI MAŽOSIOS LIETUVOS VIETOVARDŽIAI

Labai skaudžius kelius pasakutinių keliolikos metų būvyje turėjo praeiti didingosios Lietuvos praeities ir tikriausi lietuviškumo liudytojai Mažojoje Lietuvoje — lietuviškieji vietovardžiai. Dar netaip seniai, praeito amžiaus pabaigoje ir net šio pradžioje, etnografai jų prisikaitė keliolika tūkstančių. Galima buvo tvirtinti, kad beveik visas rytinės Rytprūsių dalies žemės valdymas buvo perdėm lietuviškas. Per išitus šimtus metų Prūsijos imperialistai neįstengė, o gal ir nedrįso, panaikinti lietuviškosios žemės vardo.

Kitaip reikalai virto, kai M. Lietuvoje įsigalėjo hitleriniai okupantai. Vienas didžiausių "Fuehrerio" ir Rytprūsių prezidento Dr. Kocho patvarkymų buvo lietuvišką šio krašto praeitį primenančių vietovardžių likvidavimas. Hitlerio valdymo laikais beveik visos gyvenamosios vietovės, turinčios lietuviškus vardus, specialiais valdžios dekretais, buvo perkrikštytos. Lietuviškieji vietovardžiai buvo suvokietinti netik suteikiant vokiškas galūnes, bet neretais atvejais pakeičiant ir jų šaknis. Policijos išieštas potvarkiais buvo baudžiami visi tie gyventojai, kurie šnekamoje kalboje ar raštuose vartojo senuosius lietuviškuosius pavadinimus.

Einant Posdamo susitarimu, lietuviškoji Rytprūsių dalis buvo atiduota Sovietų Sąjungai administruoti. Atiduota besalygiškai, kaip ir visi kiti kraštai anapus geležinės uždangos. Mirties srities rusinimą sovietai pradėjo deportuodami senuosius gyventojus, vis vien lietuviškos ar vokiškos kilmės jie būtų. Klek vėliau vyko krašto kolonizacija slavų elementu, na, ir vietovardžių surusimas. Surusinti visi, be jokios išimties, vietovardžiai, neskaitant ar jie lietuviškus, ar vokiškus vardus turėjo: visiems buvo duoti grynai rusiški ir dažniausia specialiai bolševikiški vardai.

Dalis vietovardžių, rodosi, nė nebuvę "perkrikštyti", nes buvę

gyvenvietės yra visiškai sunaikintos ir išartos ar visiškai apeleistos.

Pietinė Rytprūsių dalis, kaip žinome, atiteko lenkams. Šioje dalyje iš viso lietuviškų vietovardžių buvo žymiai mažiau. Tačiau ir sovietiniai lenkai nieko neatsilikę nuo savo mokytojų bolševikų: lenkino viską, kas tik buvo galima. Ir lietuviš-

kiems vietovardžiams čia buvo suteikti lenkiški vardai. Vis dėlto lenkai, "krikštydami" ir lenkindami vokiškuosius ir lietuviškuosius vietovardžius, nesielgė visiškai be atodairos, kaip tai darė sovietai Rytinėje Rytprūsių dalyje. Tam tikram lietuviškų vietovardžių skaičiui čia buvo paliktos bent jau lietuviškos šaknys. ELTA

VIŠINSKIO DOKTRINA

RUSAMS AGRESIJA NĖRA A GRESIJA, JEI JI VYKDOMA PRIEŠ "KAPITALISTINIUS PAVERGĖJUS"

Jung. Tautų komitetui, sovietų atstovs p. Višinskis, neseniai padarė pranešimą, kuris tikrai pavaizduoja melagingą rusų galvojimą. Jo pranešimas parodo, kodėl yra taip sunku, laisvoms Vakarų šalims, padaryti kokį nors susitarimą su Rusija ir kodėl jie negali su tikti dėl tokio mažutėlio dalyko kas yra agresija ir kas nėra.

Vakarų žmonėms agresija yra toks aiškus faktas koks jis yra nekenčiamas. Agresija įvyksta, kada kuri šalis atakuoja ir spaudžia savo kaimyną.

Bet su rusais kitaip. "Rusams", pagal Višinskį, "karas yra teisingas kada jis kovoja mas sunaikinti "kapitalizmą" arba "imperializmą".

"Teisingas karas" sako Višinskis, "yra išlaisvinimas žmonių nuo kapitalistinės vergijos, arba išlaisvinimas kolonijų ir priklausomų šalių nuo imperialistų jungo".

Kitais žodžiais, jeigu Rusija atakuoja savo kaimyną, arba jeigu komunistinis kraštas, kaip Kinija, užkariauja artimas teritorijas, viskas tvarkoj, jeigu komunistai pabrėžia, kad kaimynas yra kapitalistas arba kad jį kapitalistų vergija spaudžia.

Toki iškraipyta doktrina, kuri išjuokia Jung. Tautų pastangas išlaikyti taiką, turi būti amerikiečių išaiškinta. Savo laiškuose jie gali nurodyti melą ir rašyti teisybę.

Jie gali sakyti kad agresija yra agresija — kad bet koks neišauktas užpuolimas turi būti pripažintas ir nubaustas jeigu taika, pagal teisę, bus prezervuota.

Pranešime Jung. Tautoms lapkričio 18 d. Henry Cabot Lodge, Jr., žymus senatorius iš Massachusetts, atsakė į "Višinskio doktriną". Čia patuosime ištraukas iš jo kalbos.

"Šis stebėtinai konceptas", sakė p. Lodge, "Reiškia, kad jeigu vienai tautai nepatinka ekonominė ir socialinė sistema kitos tautos, ji gali pradėti karą su tuo kraštu ir ji nebus skaitoma agresore. Mums gali nepatikti kitos šalies ekonominė ir socialinė sistema. Mes niekad neslėpėme fakto, kad mes tikime, jog sovietų režimas yra diktatoriškas ir kankinantis. Mes pilnai tikime, kad rusų žmonėms būtų daug geriau jeigu rusų valdžia leistų savo žmonėms už save galvoti ir kad jie galėtų išeiti į pasaulį ir matyti kas ten darosi.

"Suprantama, kad nėr abejonės, kad šalys su skirtingomis ekonominėmis ir socialinėmis sistemomis gali gyventi be karo, bet taip negali būti jeigu viena šalis galėtų skelbti karą kitai šaliai, jeigu tik ta šalis yra skirtinga.

"Mes prašome Sovietų pakeisti tokį galvojimą... Tikime, kad jeigu tokia doktrina bus pakeista visas pasaulis galės ramiai ir taikingai gyventi".

METINIS ALT SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

nuomonę, kad ALT turi būti paliktas, tik jo veikimo sritys turėtų būti praplėstos. Buvo pateikta ir priimta rezoliucija, kurioje Vykdomasis Komitetas įpareigojamas ALT rėmuose sudaryti komisijas:

- Veiklos Plėtimo ir planavimo Komisiją,
- Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Studijų Komisiją ir
- Kultūros Reikalams Komisiją.

B to, Suvažiavimas patvirtino Vykdomojo Komiteto paruoštą projektą Pastovaus Mokesčio Lietuvos Laisvinimo Reikalams Sistemai Įgyvendinti ir Vykdyti. Pagal šią sistemą Amerikos lietuviai kviečiami apsidėti pastoviu mokesčiu, kuris sudarytų tvirtą finansinį pagrindą Lietuvos laisvinimo kovai vesti.

Išklaušęs V. Sidzikausko pranešimo apie VLIKo uždavinius ir veiklą, suvažiavimas, reikšdamas visišką pasitikėjimą VLIKu, nutarė visomis galimomis priemonėmis remti jo vedamą Lietuvos laisvinimo kovą. Priimta atitinkama rezoliucija. Suvažiavimas vienbalsiai pasisakė už vykdymą 1951 m. v. jaus, prašant Amerikos lietuvių visuomenę aukoti pavergtos tėvynės Lietuvos laisvinimo reikalams Vasario 16-tosios, birželio mėn. įvykių minėjimo ir kitomis progomis.

Be to, dar buvo priimtos šios rezolucijos:

Genocido Konvencijos reikalavimai — padėka Senatoriams, rūmusiems Genocido Konvencijai, ir prašymas galimai greičiau ją ratuoti.

Voice of America Reikalavimai — padėka Voice of America direktoriui, Valstybės Departamentui pareigūnams ir Senatoriams bei Kongresmanams už sudarymą sąlygų lietuviškos programoms įgyvendinti.

National Committee for Free Europe reikalavimai — prašymas, kad ir Komiteto darba būtų įjungti ir Pabaltijo kraštai.

Bendradarbiavimo su kitomis grupėmis reikalavimai — pareiš-

kimas, kad ALT yra pasiruošęs užmegsti bendradarbiavimą su kitomis tautinėmis grupėmis, ypačiai latviais, estais, lenkais, ukrainiečiais ir baltgudžiais.

Priimtoje 7 punktų rezoliucijoje dar pareiškama: padėka ALT Vykdomajam Komitetui už atliktus pereinamųjų metų darbus ir pageidavimas, kad visuomenė būtų daugiau informuojama apie ALT veiklą; sveikindamas Prezidentui Trumanui; ALT nusistatymas ir toliau palaikyti artimus santykius su Lietuvos diplomatiniais atstovais; pavedimas Vykdomajam Komitetui reaguoti į generolo Anderso pareikštas lenkų pretenzijas į Vilniaus kraštą.

Visos rezoliucijos buvo pasiūstos atitinkamoms įstaigoms bei organizacijoms.

ALT Vykdomojo Komiteto ir Valdybos rinkimai

Suvažiavimas nutarė išrinkti ir patvirtinti ALT Vykdomąjį Komitetą ir Valdybą tokios sudėties, kaip iki šiol, būtent:

Leonardas Šimutis — pirmininkas, Antanas A. Olis — vicepirmininkas, Dr. P. Grigaitis — sekretorius, Mykolas Vaidyla — išdininkas, Vytautas G. Abraitis — vicepirmininkas, John J. Grigalus — vicepirmininkas, Juozas B. Laučka — vicepirmininkas, William F. Laukaitis — vicepirmininkas, Dr. Antanas Montvidas — vicepirmininkas, Petras L. Pivaronas — vicepirmininkas, J. Buivydas — išd globėjas, A. S. Trečiokas — išd globėjas, Dr. M. J. Vinikas — išd globėjas.

Bendros pastabos

Suvažiavimas visais atžvilgiais buvo sėkmingas ir praėjo labai darbingoje nuotaikoje. Padaryti svarbūs nutarimai. Suvažiavimas įrodė, kad Amerikos lietuvių visuomenė pasi-tiki ALT'u ir pripažįsta jį, kaip vienintelį Amerikos lietuvių politinį organą. Amerikos lietuvių Tarybai ir jos vadovybei tai suteikia daugiau pasitikėjimo ir paskatinimo tolims-nėse pastangose kovoje už laisvos ir demokratiškos Lietuvos Respublikos atstatymą.

Paulius Stelingis

LIETUVAI

Kur tu likai, gimtasis mieste,
Mažyte mano Lietuva!
Tu man žvaigždė sidabro šviesi,
Tu man vienintelė, viena.

Viena, kaip motina geroji,
Viena, kaip tėvas, kaip sesuo.
Tavi laukai sugrįžti moja —
Net pakelėj brangus akmuo.

Tavęs už auksą nenupirksi:
Pasaulį daug gražių šalių.
Kaip kūdikis gaudžiai pravirksi
Be tėviškės ir be namų.

Vargai ateina ir praeina,
Žiedai nuvysta — vėl kiti.
Į ką tavo šiandien įkeisim,
Į ką, o, tėviške brangi?...

Apeisi visą juodą žemę,
Apskrisi vandenį plačius —
Ar bus diena, naktis aptemus
Vis į tavo tiesių sparnus.

KAS TAS MALIKAS?

Malikas labiausiai pagarsėjo Saugumo Tarybos sesijoje rugmėnės, kai jis buvo tos sesijos diktatorius ir meisteris vilkinti visus klausimus ištisą mėnesį. Kai nesižino, kas daryt, šaukiasi Maskvos patarimo. Tada jis dumia į sovietinės delegacijos buveinę, o slapstus reikalus praneša Maskvai per kurjerį. Tam reikalui stovi visą laiką paruoštas lėktuvas, pavadintas, žinoma, Josifo Stalino vardu.

Malikas yra 44 metų, kilęs iš Charkovo, išaugęs jau visiškai sovietiniame režime, specialiai paruoštas užsienio tarnybai ir sustiprintas dialektiniu materializmu. 1939 m. buvo pasiūstas į Japoniją sovietiniu patareju. Po trejų metų tenai pakeitė pasiuntinį Smetaniną. Savo metu Malikas gausiai lankėsi Londone ir Vašingtone pas įtakingus japonus ir sukėlė amerikiečių ir britų baimę, kad japonams tarpininkaujant tarp sovietų ir vokiečių gali būti padaryta taika. Tos baimės įtaikoje Rooseveltas ir Churchillis Jaltoje padarė visokiausių nuolaidų, kad tik nesustartų su vokiečiais. Už tai Malikas gavo net du Lenino ordinus.

gavę akademinis laipsnius,

į JTO Malikas pateko ap-linkiniu keliu — per derybas dėl atominės energijos kontrolės jis padarė savo viešpačiam gerą įspūdį ir 1948 m. jį tolimųjų rytų skyriaus nusiuntė į Lake Success. Per porą mėnesių Gromyko įvesdinėjo Maliką į visokius JTO triukus. Kai Malikas savo mokytoją pralenkė ir tuščią kėdę paliko Saugumo Taryboje ilgam laikui, už jį sėdėjo kiekviena posėdyje 41 metų amžiaus kalnų inžinierius K. Simčenko. Nors šis tėra vienas iš aštuonių Trygve Lie pavaduotojų, jis buvo Maskvos nuolatinis informatorius. Be Simčenko yra dar 55 rusai JTO sekretariate. Kai kurie iš jų studijavę JV universitetuose, stengiasi būti elegantiški. Pats Malikas moka laisvai prancūziškai, angliškai, japoniškai, bet kalba tik rusiškai. Kai jo kalbą vertėjas verčia, jis seka ir pataiso, jeigu vertėjas netiksliai jo mintį perduoda. Nuo Kosenkinos istorijos (sovietų konsulo vaikų mokytoja, iššokus pro langą ir likus JV) sovietinių diplomatų vaikam mokyklos nėra. Į tarptautinę mokyklą prie JTO jie vaikų neleidžia. Vaikus su žmonomis siunčia dabar į Rusiją.

KIŠKIŲ LANKA

NELĖ MAZALAITĖ — KRUMINIENĖ

(Tęsinys)

Vyresnioji pora atėjo į jaunuolių amžių — septyniolika metų turi jie, ir po metų baigs gimnaziją. — Ir štai, pirmoji nelaimė jau artinasi į namus, nors ji atrodo juokinga. Jie juokauja, kai Vincas įsimyli žydaitę ir praleidžia su ja daug laiko — tėvams nepatinka šitai, bet jie nenori griežtumo, ir draudimu neverčia šitos menkos istorijos į kažką didelio. Ir vis dėlto, jie netrukus sužino, jog jų baimė išsipildė — tačiau tai nėra meilė su vedybomis, tai yra politika. Draugystė su sveitimaučiais, slapta spauda, raudonos vėliavos — ir viena dieną sugautas su atsišaukimais jų sūnus atsiduria prieš teisumą ir kalėjimą.

Ne, ne, nebuvo uždare savo širdies ir pagalbos, tačiau ji per stipriai buvo prisirišę anie kalėjime pasidaro jis dar labiau svetimas, ir po dyjeju metų išėjęs iš ten jis jau nėra jaunuolis nei žmogus — tik takti par-tietis. Taip, namiškiai tartum susigrąžina jį: kelių mėnesių sunki liga parveda jį namo, ir

pasveikęs jis pasilieka ten. Gal būt, gal būt, jie būtų išgelbėję jį nuo viso pikto aplinkui jį ir jame pačiame, jeigu nebūtų birželyje bolševikai užpuolę visą kraštą. Iš puvėsių, iš tam-sos iššilaužė, tarsi pasaly gyvūnai, visi, kas slėpėsi, ir laukė savo valandos — ir jų ryšiai pasirodė tvirtesni už namiškių meilę. Ir jie pamatė Vincą kitoki, jame išaugo noras valdyti, pasirodyti — jis išėjo į priekį su naujaisiais, ir didžia-vosi, kad gali užimti matomą vietą. O jie gėdinosi dėl to, kuo jis didžiavosi. Kai jis grįž-tavo namo — maišėsi priekaiš-tai ir prašymai. Su Jonu, su tuo, su kuriuo jis gimė vieną valandą ir mylėjosi visą amžių labiau negu kiti vaikai — su juo nesikalbėjo dabar kitaip kaip bardamiesi. Taip, taip, kai įvyksta šitoks skilimas, ar-timieji žmonės tarp savęs ne-siginėja, jie — piau-nasi.

Jis girdi nuolat, su nuleistais veidais klausosi jie, kad Vincas plačiai gyvena, švaistosi pini-gais ir rodo savo galybę — ir jie džiaugiasi, kad jis visai ne-

besirodo savo tėvų namuose.

Ne, vieną kartą jis ateina. Yra vėl birželis, trėmimo me-tas, dieną ir naktį bolševikai plėšia žmones iš namų, ir jie girdi, kad Vincas talkininkauja svetimiesiems ir ne vienas yra jį regėjęs stovintį sunkvežimyje šalia čekistų. Buvo praėję dvi tokios dienos, ir vakare jis ateina. — Labas vakaras, — pasisveikina jis, ir jam niekas neatsako.

Jis sėdasi ir patylėjęs taria: — Dėl visa ko vakarais nena-kvokite namie, visai gali at-sitikti.

Niekas nesako jam dėkui už perspėjimą, niekas neatsiliepia nė vieno žodžio. Jis pasako dar kažką, ir dar, ir visi tyli. Tuo-met jis atsistoja įpykęs ir jo kalba yra su keiksmiais. Niekas nesudraudžia jo — net Jonas. Glamždamas kepurę išeina jis — ir niekas nestabdo — net motina. Niekas nepakelia žvil-gsnio į išeinantį, ir taip jis ap-leidžia namus visiškai, nes po trijų dienų karas ateina kaip valanti audra, ir bolševikai bė-ga. —

Trys partizanai iš šių namų išeina saugoti savo žemės tur-to, ginti žmones ir varyti lauk

priešus — visi trys vyrai. Ir grįžo du: senas tėvas, sužeistas šešiolikos metų sūnus — o Jonas krito nuo priešo kulkos. Medicinos studentas Jonas guli parapijos kapinėse, kai jo dvynis brolis išbėga su priešais, su tais, kuriems vergavo. Taip kalba žmonės apie jį, taip apie jį pasakoja — namiškiai ne-žino nieko, tiksliai tiek, kad jo nėra. — Bet, gal būt, jį nušovė vokiečiai, gal partizano kulka atligino už viską, — kartais galvojo tėvas.

Dabar šičia jis pamažu at-simena, jog apie Vincą galvojo daugiau, negu apie žuvusįjį, kuris buvo jų pasididžiavimas ir pagarba. — Visuomet labiau rūpinamės nedoraisiais vaikais, — kažkada pasakė motina.

— Ir dabar jis atsirado — iš kur? — šita mintis dabar tėra viena: — Gal jis nebuvo išbė-gęs ir slapstėsi kitame Lietuvos pakraštyje? Ar sužeistas gu-lėjo pas gerus žmones? Ar bu-leidžia namus visiškai, nes po trijų dienų karas ateina kaip valanti audra, ir bolševikai bė-ga. —

tumą, sielvartą ir gėdą, ir pa-lieka tiksliai gailestį.

Eigulis stojasi nuo kelmo ir skubiai žengia į namus. San-dėlyje prie virtuvės, tamsioje kamaraitėje stovi jo žmona ir nenuleidžia akių nuo miegančio sūnaus. Ir kai jis atsistoja greta — atrodo jam, kad jie pirmą kartą pasilenkė prie pirmgimio lopšio. Ir ūmai per širdį nudiegia kaip kulka: tuo-met gulėjo jie du, o kaip dabar guli mūšų antrasis!

Trankiai atsидaro trobos du-rys, pravrya langas, pro jį iš-smelkia paukščių čyrenimas ir susilieja su Aldonos dainavimu. — Mama, — šukterėja ji, — ką tu čia darai?

III.

Ji pribėga, smalsiai žiūri, prasilenkus pro tėvų pečius, užsimerkia ir vėl žiūri, kol akys įpranta — ir pažįsta. Paskui pasako tiksliai pašnibždomis:

— O, Dieve!

Jie tebestovi taip krūvoje, kai įeina Algirdas, ir tuomet Aldona atsiliepia:

— Ar tu gali įsivaizduoti — čia guli Vincas.

— Tu dar tebemiegi, mergai-te, — sako juokdamasis brolis,

— Draugas Vincas šiuo metu turėtų būti —

— Va, čia, sandėlyje, — rodo Aldona, ir motina pertraukia ją, neįprastai kietu balsu ji sa-ko: — Eikite praustis, vaikai.

Jie pasitraukia pusbalsiu kalbėdamiesi, ir susėdus valgyti daugiau nieko neužsimena. Tačiau visi krupterėja, kai pusryčių viduryje pasirodo Vin-cas. Jis turi būti pripratęs prie vargo ir budrumo, jeigu taip greitai pailsėjo — galvoja tėvas ir žiūri: abu jaunieji val-go nepakeldami galvų, ir Vin-cas paniūręs stovi viduaslyje. Tėvas pats nežino, koki jausmai maišosi jame, tačiau jis pirmas pasako:

— Sėsk.

Motinos rankos dreba, kai ji stumia jam lėkštę. Visi valgo keistoje nejaukioje tyloje — ir tėvas tyliai pyksta ant tų dvie-jų, kad jie neprakalbina bro-lio. — Taip, prakeikti ir išva-ryti iš namų tegali tik tėvai — ir jie gali atleisti, o kiti arti-mieji yra nenuolaidūs, jie ne-moka užmiršti. Ir jis pajunta kaip myli savo atsiradusį sūnų, kai tas prataria:

— Kaip su medžiokle, Algi?

Nušovei ką nors šią žiemą?

Jis yra gudrus — šypterėja tėvas — į šitą klausimą jam nebus nutylėta. — Taip, Algir-das atsako, jis kalba santūriai ir trumpai, tačiau kalba jau prasidėjo. Dar kelios minutės, ir Aldona užsimiršusi pasakoja:

— Bet tėtė! Pagalvok tik, Vince, tėtė per adventą nušovė vilką. Ir kur! Niekados ne-įspėsi: kiškių lankoj — galima sakyti, vos ne virtuvėje. Paro-dysiu tau kailį, puikiausias... —

Šunys loja, loja kieme, ir gir-dėti žingsniai — Vincas staigiai pašoka, ir tėvas stojasi nuo stalo.

— Pasislėpk, — sako jis dus-liai, ir Vincas skubiai išeina ten, kur miegojo — ir visiems darosi nyku. Argi taip bus vi-suomet? — galvoja tėvas, gal būt — visi galvoja taip.

Žmogus ateina su girininko raštelio, ir kol kalbasi apie rei-ka-lą — eigulis Andriekus gal-voja kartkartėmis: argi mes visuomet bijosime šuns balso? Kaip išsigando Vincas. Praei-ties darbai laiko jį už alkūnių, net jeigu jis grįžo pasitaisęs ir apgailėjęs — jam nebus leista gyventi ramiai ir nematomai.

(Bus daugiau)

Pittsburgho ir apylinkės naujienos

KNIGHTS OF LITHUANIA

PITTSBURGH DISTRICT

ANNUAL WINTER FROLIC

MUSIC BY "THE EDALJONS"

FRIDAY, JAN. 26, 1951

ST. VINCENT'S SCHOOL HALL

TABOR STREET

ESPLEN, PITTSBURGH 4, PA.

DANCING 9 TO ?

DONATION 75 c.

A. A. KUN. JUOZAPAS PIKUTIS

1950 m. gruodžio mėn. 26 dieną savo paraprijos, Šv. Barboros, klebonijoj mirė kun. Juozapas Pikutis. Jis jau 6 metai sirguliavo širdies liga.

Kun. Juozapas Pikutis į U. S. A. atvyko iš Lietuvos, būdamas 15 metų jaunuolis. Mokėsi 6 metus Šv. Vincento kolegijoj ir 6 metus to pat vardo kunigų seminarijoj. Kilimo jis buvo dzukas, iš Lazdijų parapijos.

Besimokydamas Amerikoje, turėjo sunkias pragyvenimo sąlygas. Pavyzdžiui, atostogų metu jis net dirbo motorman — tramvajaus vairuotojo darbu.

Patapęs kunigu, 1 metus buvo kun. Sutkaičio vikaru Šv. Kazimiero parapijoj Pittsburghe.

Šiaip jam teko visą savo kunigišką darbą dirbti nelietuvių parapijose.

Tačiau a. a. kun. Juozapas nesigėdijo lietuvio vardo. Per visą savo kunigišką gyvenimą visur pasireiškė kaip susipratus lietuvius kunigas.

1950 m. gruodžio mėn. 30 dieną palaidotas Šv. Kazimiero lietuvų kapinėse, dalyvaujant savo draugams kunigams.

Requiem mišios įvyko jo parapijoj, pačiam Pittsburghe vyskupui J. E. Dearden jas laikant.

Taip ir vėl į amžinąjį nužengė vienas lietuvis kunigas, atlikęs šioj žemėj, ką galėjo.

Amžiną atilįj duok jam, Viešpatie!

tas nebus išlaisvintas iš žiaurių rusų — bolševikų vergijos. Todėl kviečiame draugijas šį reikalą apsvaistyti ir pagal išgales skirti didžiajam Lietuvos laisvinimo darbui auką. Rinkdami atstovus malonėkit rinkti vieną atstovą nuo draugijos ir po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių.

Taip pat šiuomi kviečiam visuo menės veikėjus, draugijų darbuotojus ir visus geros valios lietuvius nors ir nebūnant draugijų atstovais dalyvauti šiame suvažiavime su patariamuoju balsu ir gerais sumanymais. Suvažiavimui pasibaigus bus vakarienė ir draugiškas pobūvis.

Su broliškais linkėjimais iki malonaus pasimatymo draugijų suvažiavime sausio 28 dieną Lietuvių Piliečių svetainėje.

A. L. T. Pittsburgho Skyriaus Valdyba:

Pirm. Adolfas Paleckis, vice pirm. Petras Pivaronas, sek. S. Bakanas, išd. J. Grėbliūnas

ESPLEN

Vyčių 62-ros kuopos kalėdinis balius įvyko gruodžio 18 d. Nariai vienas kitą apdovanojo gražiomis dovanėlėmis ir linksmai pasižoko. Sausio 21 d. kuopos ruoštas vaidinimas dėl a. a. vysk. H. Boyle mirties ir gedulo nukeltas į sausio 28 d.

Lietuvių Pašalpinė Draugija McKees Rocks Naujųjų Metų sutikimo proga suruošė didelį balių, kuriame dalyvavo gausūs būrys tos apylinkės lietuvių. Geram orkestrui grojant dalyviai linksmai sutiko 1951 metus.

VĖL SERGA KUN. SKRIPKUS

Lietuvių Pranciškonų seselių centrinio vienuolyno ir jų išlaikomos mergaičių gimnazijos kapelionas kun. J. Skripkus vėl sunkiai serga. Paskutiniu laiku pittsburghiečių mylimas kapelionas vis daugiau mažiau nesveikavo. Linkėtina kapelionui Dievo palaimos ir greito pasveikimo.

LANKĖSI DR. T. NARBUTAS

Grand Rapids Vyskupijoj gyvenęs kun. Dr. Titas Narbutas lankėsi Pittsburghe pas draugus ir pažįstamus. Ta proga aplankė "Lietuvių Žinių" redakciją ir pasidžiaugė didele laikraščio pažanga.

NAUJUS METUS SUTIKO PITTSBURGHE

Jurgis Žilinskas, buvęs Naujųjų Lietuvių Draugijos pirmininkas ir draugijos radijo valandos vedėjas jau kiek laiko tarnauja dėdės Samo kariuomenėje. Gavęs penkias dienas atostogų Jurgis parvyko Pittsburghan ir čia sutiko Naujuosius Metus.

KAN. J. MEŠKAUSKAS PITTSBURGHE

Daugeliui lietuvių gerai pažįstamas prof. kan. J. Meškauskas Naujųjų Metų šventę praleido Pittsburghe, savo giminių ir pažįstamųjų tarpe. Didelis būrys jo gerbėjų — pittsburghiečių džiaugiasi jo apsilankymu.

KUN. KARAVECKO MOTINA LANKĖSI PITTSBURGHE

Švenčių proga Pittsburghe lankėsi ir kun. Karavecko motina, kuri pastoviai gyvena Mahanoy.

AKTYVUS HOMESTEADO CHORAS

Homesteado lietuviai ir visa Pittsburgho lietuvių visuomenė jau ne kartą turėjo progos pasidžiaugti Homesteado lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos chorą, vadovaujamo žinomo muziko ir kompozitoriaus J. Stankūno. Muz. J. Stankūnas, kuris neseniai paruošė ir išleido didelį savo kompozicijų rinkinį, chorą padarė vienu iš geriausių Pittsburghe. Choras netik gieda bažnyčioje, bet taip pat džiugina pittsburghiečius ir įvairių švenčių proga. Jis labai gražiai dalį programos išpildė Lietuvių Romos Katalikų Federacijos konferencijos proga įvykusiame koncerte ir Lietuvos Pranciškonų vedamos radijo valandos Kūčių dienos programoj. Daugelis radijo klausytojų choro išpildytomis dainomis yra didžiai patenkinti ir pageidauja daugiau jo pasirodymų. Iš programos vedėjo teko patirti, jog sausio 7 d. radijo programos muzikinę dalį vėl išpildys muz. J. Stankūno choras. Linkėtina muz. J. Stankūnui ir Homesteado cho-

ATGIMĖ LEWISTONO VYČIAI

JAUNIMAS DIRBA DIEVO GARBEI IR TĖVYNĖS NAUDAI

Lewinston, Me. Iš organizacijų aktyviausia yra Vyčių antroji kuopa, kuri per ilgą laiką buvo mirusi, prisikėlė ir gyvuoja Greene, Me. T. Pranciškonų globojama. Nedidelis būrelis, bet pirmininkaujant H. Readmanui veikia gana sėkmingai.

Audrai pražūsus laimingai, pakol sniegas nuo pasaulio neuždengė, norime suvesti metinį balansą.

Artinantis pavasariui suju-

ristams šiais naujaisiais metais dar daugiau lietuviškų širdžių užkariauti.

A. K.

IŠVYKO PAS GIMINES

Vladas Radžiukynas, žinomojo Pittsburgho lietuvių veikėjo Florent Radžiaus brolis Naujųjų Metų šventės praleido Kanadoje savo giminių tarpe.

GRĮŽO IŠ KANADOS

Verutė Maskeliūnaitė, kuri iš tremties atvykusi, kuri laiką gyveno Pittsburghe, o vėliau Kanadoje, Kalėdų švenčių proga parvyko į Pittsburghą ir čia namiškių tarpe praleido visas šventes.

Phone, Federal 1622

HASER Funeral Home

AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chariters Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS THE JEWELER

V. J. KRAUZYLS, Savininkas

1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVERGLADE 4850

ST. ANTHONY'S DEVOTION

Rev. Thomas Quigley, Superintendent of School of Pittsburgh Diocese, will preach the next series of Thirteen Tuesday in honor of St. Anthony. Devotions begin at 7:15 p. m. in Lithuanian and 7:30 p. m. in English.

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIOJE NOVENA

I ŠV. ANTANĄ

Noveną ves angliškai Kun. Thomas Quigley, Pittsburgh'o vyskupijos katalikų mokyklų superintendentas. Jis yra žymus pamokslininkas ir jo pamokslai bus žmonėms labai įdomūs. Uoliai dalyvaukime-

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ

DIDŽIULĖS PITTSBURGHO RADIO STOTIES

W. P. G. H.

NUO 1 VAL. IKI 1:30 PO PIETŲ

Nustatykite savo Radio ant numerio 1080

Programos vedėjas Povilas Dargis

C. K. PIKIEL

General Insurance

Notary Public

Marriage Licenses

Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVERglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvą užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS Lietuvis Lalkrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Tel.: AT. 7399

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. Hemlock 1-0203

2128 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

PRANEŠIMAS PITTSBURGHO IR APYLINKĖS DRAUGIJOMS

Pittsburgho ir apylinkės draugijų metinis suvažiavimas įvyksta sausio 28 d., 2:30 val. po pietų Lietuvių Piliečių svetainėje, 1723 Jane St., S. S., Pittsburgh, Pa. Kviečiame visas organizacijas, klubus ir kuopas išrinkti ir prisijungti savo atstovus į minėtą suvažiavimą.

Šiame draugijų suvažiavime bus aptartas Lietuvos Nepriklausomybės 33-jų metų sukaktuvių minėjimo pasiruošimas; bus padaryti Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyriaus valdybos narių pranešimai, kas buvo nuveikta praeitais metais Lietuvos laisvinimo darbe. Taip pat yra numatoma, kad šiame draugijų suvažiavime dalyvaus vie-

nas iš ALT Centro vykdomojo komiteto narių, kuris padarys pranešimą kiek nuveikta Lietuvos laisvinimo darbe ir apie Tarybos užsibrėžtus ateities darbus, ypatingai šiame kritikiškame momente, kada Amerika kartu su visu laisvuojančiu pasauliu ruošiasi į didžiąją kovą prieš žiaurųjį laisvų tautų pavergėją — rusų bolševizmą. Šiame suvažiavime bus rinkimas tarybos narių sekančioms metams; bus aptariamai ir kiti bendri Pittsburgho ir apylinkės lietuvių reikalai.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo dieną yra renkamos aukos Lietuvos laisvinimo darbui remti, o tas darbas neturi sustoti iki mūsų gimtasis kraš-

LIETUVOS VYČIŲ RADIO

Programa

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ

STIPRIOS McKEESPORT RADIO STOTIES

WMCK

1360 KYLOCYCLES

NUO 2:10 IKI 2:25 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės:

Knights of Lithuania, 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

Programos vedėjai: Vyt. Jucevičius ir W. Količius

VISI KLAUSO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ TRANSLIUOJAMŲ IŠ

WMCK — 1360 KILOCYCLES, McKEESPORT, PA., STOTIES

Lietuvių Radio Žinių programa transliuojama kiekvieną sekmadienį 1:45 val. po pietų. Jai vadovauja Tėvai Pranciškonai. Kiekvienoje programoje yra religinė ar kultūrinė paskaitėlė, įvairios žinios, gerai paruošti montažai ir gražios lietuviškos dainos, dėl to visi mielai klausosi ir gėrįsi.

Jeigu turite ką nors paskelbti, pasveikinti ar pareikšti užuojautą, tai savo pranešimus siųskite: Franciscan Fathers, St. Anthony's Church, Box 246, Bridgeville, Pa., telefonas: Bridgeville 41.

Lietuvių Žinios

GEN. MacARTHUR – JAV PROKONSULIS PACIFIKE

Spalio 17 d. NYT tilpo žinutė, kad D. Britanijos konservatorių parlamento atstovas David Eccles, kalbėdamas Amerikiečių Prekybos Rūmuose Londone, pareiškęs, jog tinkamiausias atsakymas į Sovietų iššaukimą jėga yra "amerikiečių imperijos kūrimas prieš rusiškąją".

Mr. Eccles, lygindamas amerikiečių ir romėnų valdymo sistemas, nurodęs, kad JAV jau sukūrusi "imperinę mašiną" ir kad kai kurie amerikiečiai, įskaitant ir gen. MacArthurą, ir lyg būtų "Romos prokonsulių atgimimas".

Tai nėra trumputė užuomina, ir šiame straipsnyje šios politinės problemos neliesiu. Tepasitenkinsime keliais gen. MacArthur biografiniais, šeimomis ir būdo bruožais, kurie nors paviršutiniškai supažindintų mūsų skaitytojus su žmogumi, kuris pasaulio spaudoje yra iškilęs į aukštybes.

Jaunystė ir kariška karjera

Mac Arthuras yra gimęs 1880 m. sausio 26 d. Little Rock, Ark., kapitono Arthur Mac Arthur šeimoje.

Jo tėvas, būdamas 17 m., vykstant pilietiniam karui, buvo mobilizuotas ir taip pradėjo karišką karjerą. Lygiai kaip ir sūnus, jis yra buvęs kelis kartus sužeistas. Senasis Mac Arthuras po Ispanijos — Amerikos karo buvo paskutiniuolios karišku gubernatoriui Pilipinuose. Jo pastankomis ten įvesta "habeas corpus" įstatymas.

1903 m. birželio 11 d. Mac Arthuras baigė garsiąją West Point karo mokyklą ir pradėjo aktyvią tarnybą viename inžinerijos dalinyje. 1905 m., būdamas savo tėvo padėjėju, kuris kaip prezidento Teodoro Roosevelt stebėtojas dalyvavo rusų — japonų kare, jaunasis

Mac Arthuras pirmą kartą mokėsi pažinti japonus.

1911 m. jis pakeltas į kapitono, o 1915 m. į majoro laipsnį, ir paskirtas į Vyr. Štabą.

Pirmojo Pasaulinio karo metu jis pakilo ligi brigados generolo laipsnio ir vadovavo "Laumės Juostos" brigadai, kurią pats padėjo sukurti. Jis buvo du kartus sužeistas ir yra gavęs visus karinius pasižymėjimo ženklus.

Po karo paliaubų Bonn mieste (dabartinėje V. Vokietijos sostinėje) jis susipažino su karine okupacija ir administracija. Grįžęs į Ameriką, 1919-22 m. jis dirbo Vyr. Štabe ir yra buvęs Wes Point karo mokyklos viršininku. 1925 m. Mac Arthuras pakeltas gen. majoro laipsnį ir 1930 m. paskirtas Vyr. Štabo v-ku, tuo pasiekdamas aukščiausią karinės karjeros vietą. 1935 m., po inspekcinės kelionės po visas JAV įgulas pasaulyje, būdamas 55 m. amžiaus ir jausdamas sau nepalankius vėjus Vašingtone, jis buvo pakviestas savo draugo Manuel Quezono, tuometinio Pilipinų prezidento, atvykti į kraštą kariniu patarėju. 1937 m. gruodžio 31 d. jis išstojo iš JAV aktyvios armijos tarnybos ir per ketverius metus pasisventė Pilipinų studijai, ten rengdamas kariuomenę, turėjusią atremti japonų puolimą.

Antrojo pasaulinio karo didvyris

Tačiau gen. MacArthuras, kaip ir visi Japonijos žinovai, nedavertino Tekančiosios Saulės imperijos kariškos jėgos ir po pirmųjų smūgių Pilipinuose jo rengtos armijos buvo nugautos. Jis su artimiausiu asmenų būreliu 1942 m. vasario m. T. D. Roosevelto įsakymu, poodandeniniu laivu turėjo palikti

Corregidor tvirtovę Bataan sąsiauryje ir bėgti į Australiją. Nuo salos ant salos, per visą Pacifiką irdamosios, MacArthur armijos sutriuškino japonų karišką mašiną, ir jis pats 1945 m. rugpjūčio 30 d., ramiai snaudamas lėktuve, artėjo prie Japonijos krantų. Jis skrido tuo pačiu Bataan lėktuvu, kad rugpjūčio 2 d. ant kovos laivo Missouri priimtų Japonijos kapituliaciją. Po 5-rių metų tuo pačiu laivu jis jau kelis kartus lankėsi Korėjos kautynių lauke.

Tikrasis Japonijos valdovas

Savo vyr. būstinėje jis neturi antrojo, kuris jį pavaduotų. Jis dabar yra:

1. Vyr. Sąjungininkų karinių jėgų vadas,

2. JAV Tol. Rytų kariniu pajėgų v-kas (tai apima ne tik Japonijos įgulas, bet Okinavos, Ryukyu, Pilipinuose, Marianų ir Guam salose esančias karines jėgas),

3. JAV Armijos Tol. Rytų vadovaujantis generolas. Jis yra atsakingas tik prieš keturis bosus: Prieš Trumana, gen. Collins (Vyr. Štabo v-kas), gen. Bradley (Jungtinio Štabo viršininkas) ir gen. G. C. Marshall (gynybos ministras),

4. Nuo 1950 m. liepos mėn. 8 dienos jis yra JT karinių jėgų vadas Korėjoje.

5. Jis nėra valstybės galva Japonijoje, bet vykdo eilę imperatoriaus funkcijų. Faktiniai, gen. MacArthuras yra tik-

ATGIMĖ VYČIAI

(Atkelta iš 5 pusl.)

nę, kuri puikiai pasisekė.

Šių metų gruodžio mėn. 16 dieną vakare Lietuvių salėje Vyčiai ruošė pačiam jauniam jaunimui, vaikučiams Egilutę su Kalėdų Dieduku, kurio maišas nebuvo tuščia, be to buvo išplodyta kalėdinė programėlė.

Šiuos metus baigiant Vyčiai rengia gruodžio mėn. 31 dieną

ATOMINIO AMŽIAUS NUTIKIMAI

Shaw sąmojis

Pirmą kartą vaidinant Bernardo Shaw "Didvyrius" ("Arms and the Man"), veikalas turėjo didelį pasisekimą. Užuolaidai nusileidus, publikos entuziazmas buvo neapsakomas. Žiūrovai šaukė autorius. B. Shaw pagaliau buvo įvestas padėkos žodžio tarti. Žiūrovai vis tebevaliavo. Tik-tai galerijoje sėdėjo kitokios nuomonės žmogus, kuris reikė visa gerklė savo nepritarimą. Misteris B. Shaw pažūrėjo į šią "garbingą vieno mažumą" ir tarė visai rimtai:

— Taip, sir, ir aš visai sutinku su tamtos nuomone, bet ką mudu dviese galime padaryti prieš pilną teatrą?

Dėkui Dievui...

— Tėveli, šiandien mokytojas apie mus teiravosi.

rasis 83,000,000 japonų valdovas ir tokiu liks, ligi nebus pasirašyta taikos sutartis su Japonija. Veikdamas per Japonijos vyriausybę, jis gali paleisti politines partijas, pakeisti vyriausybę, paleisti parlamentą ir paskirti naujus rinkimus, ir, jeigu reikalinga, valdyti potvarkias ir įsakymais. Visi sutinka, kad nei vienas amerikietis niekada nėra turėjęs tiek jėgos vienoje rankose, kiek jos šiandien yra sukaupę gen. MacArthur asmenyje.

Apie šeimyninį gyvenimą

Pirmą kartą jis vedė 1922 m., žinomo Filadelfijos milijonieriaus Edward T. Stotesbury po dukrą Louise Cromwell Brooks, su kuria susipažino būdamas West Point v-ku. Nebūdamas iš turčių šeimos, jis pateko į multimilijonierių bendruomenę, kurios nemėgo. 1929 m. Reno skrybybų centre, jo pirmoji žmona buvo ištuokta. Po to ji dar du kartus išteikėjo. Jo dabartinė gyvenimo draugė, antroji žmona, Jean Marie Faircloth yra iš turtingos šeimos. Jis susipažino su ja 1936 m. Maniloje, kada ji keliavo apie pasaulį, ir vedė 1937 m. N. Yorke City Hall. Po vedybų jie grįžo į Manilą, ir nuo to laiko jo kojos nėra palietusios Amerikos žemę. Jie turi vieną sūnų Arthurą, gimusį Maniloje.

Būdo bruožai

Nepaprasta drąsa, kuri ypač gerbiama Oriente, yra pagrindinė jo charakterio ypatybė. Kaip ir visi didieji žmonės, jis pasižymi nepaprastu santūrumu, nevartoja alkoholinių gėrimų, bet rūko... savo pypkę. Artimieji jį gręžina su Napoleonu. Jis turi puikiai atmintį, leidžiančią jam išsiskirti iš mirtingųjų tarpo. Br. Aušrotas

Lietuvių salėje palydėjimą senųjų metų ir sutiktuves Naujųjų. Programa bus labai įvairi, nes kiekvienas dalyvis gaus po kepurę ir birbynę su kuria galės prisaukti laimę per visus 1951 metus. Pakviesti yra visi lietuviai netik iš Lewiston — Auburn — Greene, Me., bet ir iš sostinės Augustos, Rumford — Mexico, Kennebunk Port, Portland, Biddeford, Peru ir Millinocket. D. K.

CLEVELANDO ŽINIOS

VYČIŲ SUSIRINKIMAS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet paskutiniame šių metų susirinkime vyčių kuopa išsirinko sau naują valdybą tokios sudėties: pirm. Jurgis Brazis, vicepirm. Juozas Baltrus, nut. rašt. Magdalena Samsonaitė, jos pagelb. Elena Šukytė, fin. rašt. Adelė Slavickaitė, jos pagelb. Juana Sušinskaitė, išd. Vincas Šmitas, išdo globėjai Jurgis Kuzas ir Eugenė Konasaitis, tvarkdarė Marijona Sušinskienė. Korespondentai — Pranas Joga, M. Trainauskaitė ir J. Sadauskas. Dvasios vadu ir toliau liko kun. J. Angelaitis.

Tenka pastebėti, jog kuopos valdyba yra beveik iš naujų narių, todėl laukiama ateinančiais metais ir kuopos veikimo pagyvėjimo, ypač kai pirminkininkas, nut. rašt., fin. rašt. ir išd. yr. darbštumu pasižymėję kuopos nariai.

Po susirinkimo visi dalyvavusieji buvo pavaišinti užkandžiais.

VISI Į VYČIŲ ŠOKIUS!

Vasario 4 d. Lietuvių Svetainėje Vyčių 25 duopa rengia didelį šokių vakarą, kuriame groso puikus orkestras. Visas Clevelando jaunimas kviečiamas šiuose priešgavėniniuose šokiuose gausiai dalyvauti.

VYČIAI STATO "SAŽINĘ"

Kovo 11 d. Lietuvių Svetainėje Vyčių 25 kuopa ruošiasi scenoje pastatyti penkių veiksmų dramos veikalą "Sažinė". Vaidins žinomiausi Clevelando scenos meno mėgėjai: Pranas Sutkus, Antanas Mačiokas, Valerija Žitkiūtė, Marijona Trainauskaitė, Pranciška Vidugirienė ir kt., apie kuriuos bus pranešta vėliau.

Drama vaizduoja komunizmo veiklos metodus, pagal kuriuos komunistai iš žmogaus padaro žvėrį, kuris išduoda ir žudo netik savo draugus, bet ir tėvus. Ši drama Amerikos lietuviams mažai žinoma ir todėl verta visuomenės susidomėjimo. Kiekvienas lietuvis turėtų ją pamatyti. Vėliau apie veikalą bus "Clevelando žiniose" parašyta daugiau.

PIRMASIS VYČIŲ SUSIRINKIMAS 1951 M.

Įvyks sausio 9 d. 8 val. vakare Lietuvių Svetainėje. Jame naujoji vyčių 25 kuopos valdyba perims kuopos vadovavimą iš senosios valdybos, kuri ta proga pateiks susirinkimui ir metinę savo darbų apyskaitą. Norintieji dalyvauti garbingoje Vyčių organizacijoje taip pat kviečiami šiame susirinkime dalyvauti.

GRAŽIU POBŪVIU PAGERBTA ANELĖ ARUNSKIENĖ

Vyčių 25 kuopa pagerbė 1950 metais buvusią savo pirmininkę Anelę Arunskienę, surengdama jos garbei gražų pobuvį, kuriame dalyvavo gausus būrys kuopos narių, draugų ir jos giminių. Šio gražaus pobūvio rengimo komisija, vadovaujama M. Trainauskaitės vėsių vardu A. Arunskienėi įteikė gražų servyzą ir piniginę dovaną. Draugai ateitininkai jai įteikė, ta proga, lietuvių kalbos žodyną. A. Arunskienė savo žodyje nuoširdžiai dėkojo vi-

siems už dovanas ir gražius linkėjimus. Po būvis įvyko Lietuvių Svetainėje.

A. Arunskienė tokio pagerbimo buvo iš tikrųjų verta. Nežiūrint, jog ji taip kruopščiai ir gražiai rūpinasi savo šeima, ji visados surado laiką vyčiams ir lietuvių. Jos linksmas, labai sugyvenamas būdas leido jai taip aktyviai reikšti lietuviškame organizaciniame gyvenime ir laimėti visų simpatijas. Nors ji yra JAV gimusi ir augusi, bet gražiai moka lietuviškai, myli savo tėvynę Lietuvą ir dirba lietuvių.

Sveikindami šia didelę jaunimo veikėją, prašome ir toliau su savo sumanumu ir darbštumu padėti jaunimui siekti gražių idealų.

POSĖDŽIAUS LIETUVIŲ SALĖS BENDROVĖ

Sausio 29 d. 8 val. vakare Lietuvių Salės Bendrovė laikys savo metinį susirinkimą nuosavoje svetainėje. Šiame susirinkime bus padaryti įvairūs valdomųjų organų pranešimai, akcininkų apyskaita ir išrinkti nauji direktoriai 1951 metams. Akcininkai — šėrininkai prašomi susirinkime gausiai dalyvauti.

ŽMONĖS REMIA NAUJOS BAŽNYČIOS STATYBĄ

Švč. Panelės N. Pagelbos parapija, vadovaujama samanaus lietuvių patrioto klebono kun. J. Angelaičio pradėjo naujos bažnyčios statybą. Svarbiausias tikslas yra pinigai, nes bažnyčios užplanuota pastatyti ir mokyklos bei seselių mokytojų namai.

Parapijiečiai, gerai sugyvendami su savo klebonu, gausiai statybą remia. Štai šv. Kalė-

NAMŲ APSILDYMAS

DABAR yra patogias laikas apsirūpinti namų apšildymu. Mes paruošume ir įrengime automatiškus modernius Gaso Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnusius ir įvedame automatiškus dujų vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750

Nakčia ir sekmadieniais PO. 9548

7123 Wade Park -:- Cleveland 3, Ohio -:- HE 1-8250
"FOR FINER FLOORS"
FRANK BICKOFF & CO.
Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindimis patiesų, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių rūšių dažų. Ateikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pagaudojantiems atsiųsime pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikalauose gausit geriausį patarnavimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar fornicius, dėl pilno jų apkaivavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė—Laisniuta Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams norintiems mūsų

kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir gerasis už kitų patarnavimas. Vėžimai ligonių pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuoti:

ENDicott 1763

6621 Edna Avenue

Cleveland, Ohio

PASAULIO LIETUVIŲ KULTŪROS ŽURNALO

AIDŲ

platinimo vajas

lapkričio, gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais

AIDAI yra mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas.

AIDAI puoselėja tautinę kultūrą ir savo puslapiuose talpina lietuvių mokslininkų, rašytojų ir menininkų naujausius kūrybos darbus.

AIDAI apjungia visus pasaulio lietuvius, kuriems rūpi lietuviškoji kultūrinė kūryba, tautinės gyvybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimas.

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių kultūrininkų su rašytoju Ant. Vaičiulaičiu priešakyje.

AIDŲ prenumerata metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50 (kanadiški — \$6.00); kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c.; kitur — 55 c.

AIDŲ administracijos adresas: —
AIDAI, Kennebunk Port, Maine

VISI KVIEČIAMSI Į KULTŪROS ŽURNALO

AIDŲ platinimo talką

Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų

AIDŲ